

NAVOIY VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*2024- yil yanvar-oktabr
oylari uchun dastlabki
ma'lumot*

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi:
Tel.: (99879) 223-50-43*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Navoiy viloyatida olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Viloyatimizda bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yil yanvar-oktabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 1 353,2 mln. AQSH dollariga etdi va 2023- yilning mos davriga nisbatan 118,4 % ni tashkil etdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-oktabr 2024 y., mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **1 353,2** +18,4 %

(2023- y.: 1 143,0)

Saldo

2024- y.: **466,4** (2023- y.: - 28,2)

Eksport

2024- y.: **909,8** +63,2 %

(2023- y.: 557,4)

TSA'dagi ulushi, % da

Import

2024- y.: **443,4** -24,3 %

(2023- y.: 585,6)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 909,8 mln. AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-oktabr oylariga nisbatan 163,2 % ni tashkil etdi) va import hajmi 443,4 mln. AQSH dollariga (75,7 % ni tashkil etdi) yetdi. Hisobot davrida 466,4 mln. AQSH dollari qiymatida musbat tashqi savdo balansi qayd etildi.

NAVOIY VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari)

<p>Fransiya</p> <p>TSA – 629,2</p> <p>Eksport: 627,2 Import: 2,0</p> <p> 46,5 %</p>	<p>XXR</p> <p>TSA – 177,3</p> <p>Eksport: 5,6 Import: 171,7</p> <p> 13,1 %</p>	<p>Rossiya</p> <p>TSA – 150,8</p> <p>Eksport: 69,3 Import: 81,5</p> <p> 11,1 %</p>	<p>Qozog‘iston</p> <p>TSA – 62,9</p> <p>Eksport: 24,7 Import: 38,2</p> <p> 4,7 %</p>	<p>Turkiya</p> <p>TSA – 54,4</p> <p>Eksport: 27,7 Import: 27,7</p> <p> 4,1 %</p>
<p>Hindiston</p> <p>TSA – 50,6</p> <p>Eksport: 45,9 Import: 4,7</p> <p> 3,7 %</p>	<p>Daniya</p> <p>TSA – 25,2</p> <p>Eksport: 23,9 Import: 1,3</p> <p> 1,9 %</p>	<p>Yaponiya</p> <p>TSA – 21,0</p> <p>Eksport: - Import: 21,0</p> <p> 1,6 %</p>	<p>Germaniya</p> <p>TSA – 20,0</p> <p>Eksport: 0,3 Import: 19,7</p> <p> 1,5 %</p>	<p>Afg‘oniston</p> <p>TSA – 19,7</p> <p>Eksport: 19,6 Import: 0,1</p> <p> 1,5 %</p>

Navoiy viloyati jahonning 75 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Fransiyada (46,5 %), XXRda (13,1 %), Rossiyada (11,1 %), Qozog‘istonda (4,7 %) va Turkiyada (4,1 %) qayd etilgan.

NAVOIY VILOYATININGYIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari)

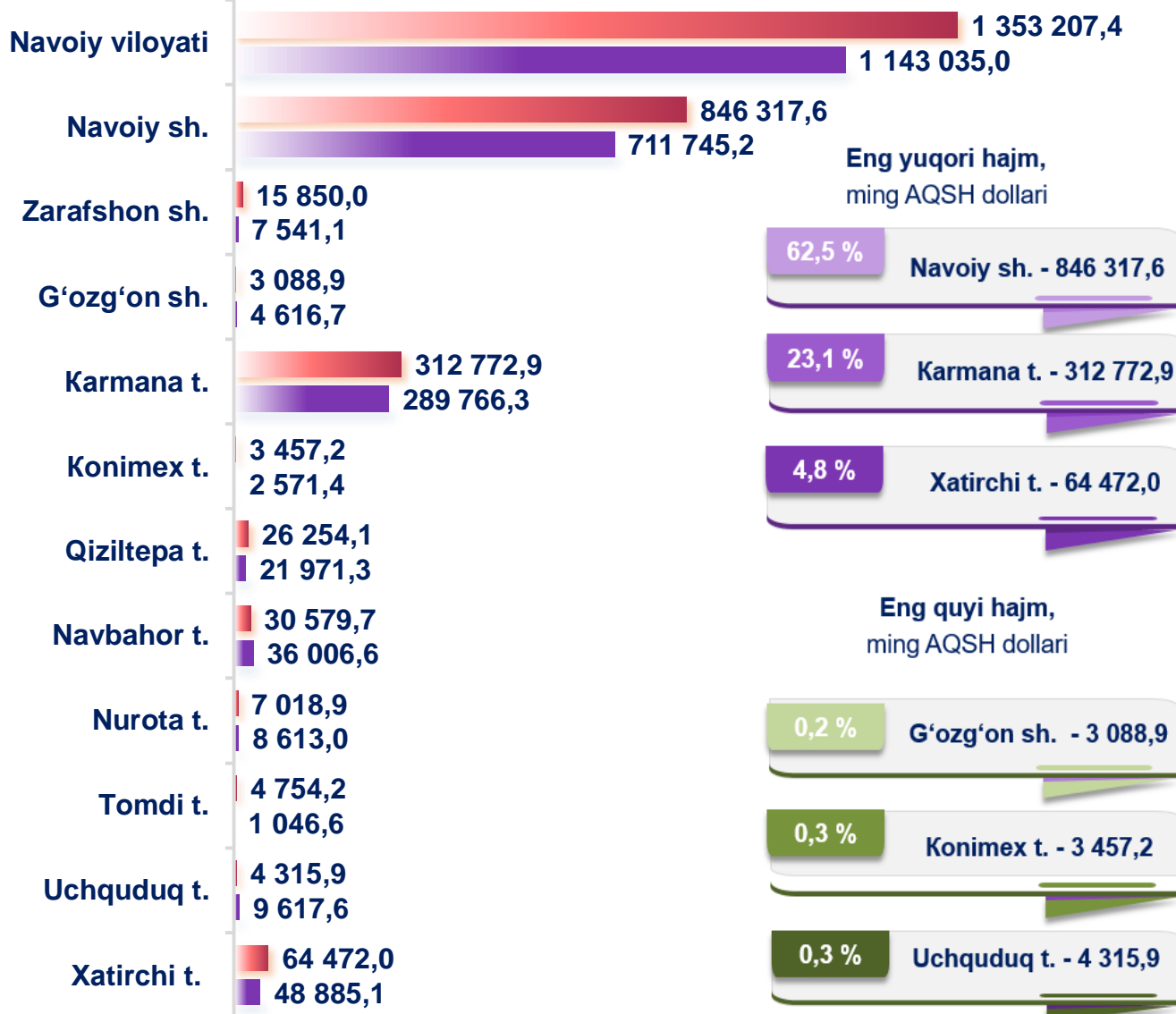
Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Fransiya	62,2	346,7	629,2
 <i>Eksport</i>	60,4	342,0	627,2
<i>Import</i>	1,8	4,7	2,0
XXR	210,2	162,0	177,3
 <i>Eksport</i>	66,5	12,3	5,6
<i>Import</i>	143,7	149,7	171,7
Rossiya	226,4	190,2	150,8
 <i>Eksport</i>	73,8	51,8	69,3
<i>Import</i>	152,6	138,4	81,5
Qozog'iston	79,4	58,8	62,9
 <i>Eksport</i>	19,2	15,9	24,7
<i>Import</i>	60,2	42,9	38,2
Turkiya	57,5	52,6	54,4
 <i>Eksport</i>	34,4	27,7	27,7
<i>Import</i>	23,1	24,9	27,7
Hindiston	15,5	50,3	50,6
 <i>Eksport</i>	-	40,2	45,9
<i>Import</i>	15,5	10,1	4,7
Daniya	0,1	12,1	25,2
 <i>Eksport</i>	-	11,1	23,9
<i>Import</i>	0,1	1,0	1,3
Yaponiya	24,9	42,8	21,0
 <i>Eksport</i>	-	-	-
<i>Import</i>	24,9	42,8	21,0
Germaniya	14,6	21,9	20,0
 <i>Eksport</i>	-	-	0,3
<i>Import</i>	14,6	21,9	19,7
Afg'oniston	8,7	19,0	19,7
 <i>Eksport</i>	8,7	19,0	19,6
<i>Import</i>	-	-	0,1

Davlatlar		2022- y.	2023- y.	2024- y.
AQSH		2,4	3,0	16,1
	<i>Eksport</i>	0,4	0,1	7,1
	<i>Import</i>	2,0	2,9	9,0
Qirg'iz Respublikasi		24,7	14,9	13,5
	<i>Eksport</i>	22,5	12,2	12,4
	<i>Import</i>	2,2	2,7	1,1
Eron		10,4	7,2	11,7
	<i>Eksport</i>	2,9	2,5	5,9
	<i>Import</i>	7,5	4,7	5,8
Litva		16,0	22,5	9,9
	<i>Eksport</i>	10,5	7,6	6,9
	<i>Import</i>	5,5	14,9	3,0
Turkmaniston		28,1	3,8	9,3
	<i>Eksport</i>	26,9	2,8	7,0
	<i>Import</i>	1,2	1,0	2,3
Buyuk Britaniya		0,2	9,7	8,8
	<i>Eksport</i>	-	-	0,6
	<i>Import</i>	0,2	9,7	8,2
Chexiya		1,9	5,5	8,5
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	1,9	5,5	8,5
Koreya Respublikasi		19,7	18,7	7,7
	<i>Eksport</i>	-	0,1	-
	<i>Import</i>	19,7	18,6	7,7
Tojikiston		5,7	4,4	6,0
	<i>Eksport</i>	5,7	4,3	5,7
	<i>Import</i>	-	0,1	0,3
Italiya		2,0	1,2	5,3
	<i>Eksport</i>	0,1	-	-
	<i>Import</i>	1,9	1,2	5,3

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2024- yil yanvar-oktabr, ming AQSH doll.)*

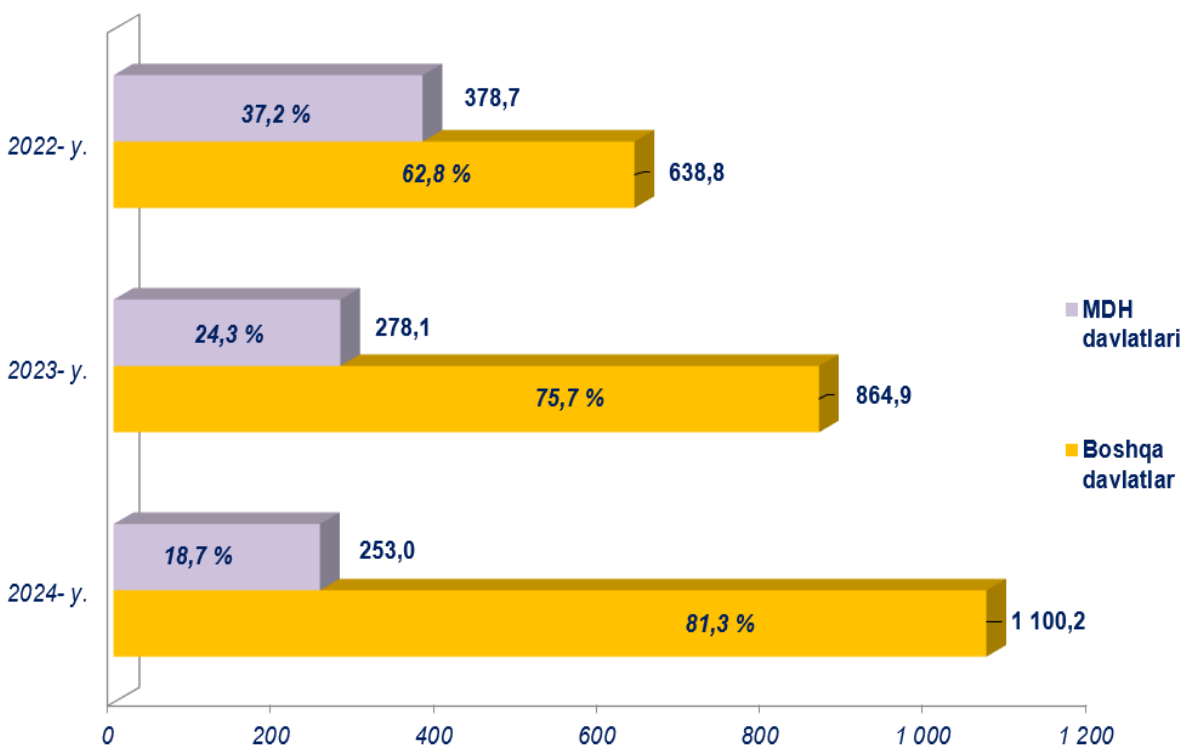
2023- y.

2024- y.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Navoiy shahri 62,5 % ulush bilan 846 317,6 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa G'ozg'on shahri 0,2 % ulush bilan 3 088,9 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari, ulushi)

2024- yil yanvar-oktabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 18,7 % ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 91,0 % ni tashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yilning yanvar-oktabr oylarida 2023- yilning mos davriga nisbatan 27,2 % ga ko'paydi va jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 81,3 % ni tashkil etdi.

Navoiy viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-oktabr holatiga ko'ra, 253,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 127,5 mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 125,5 mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

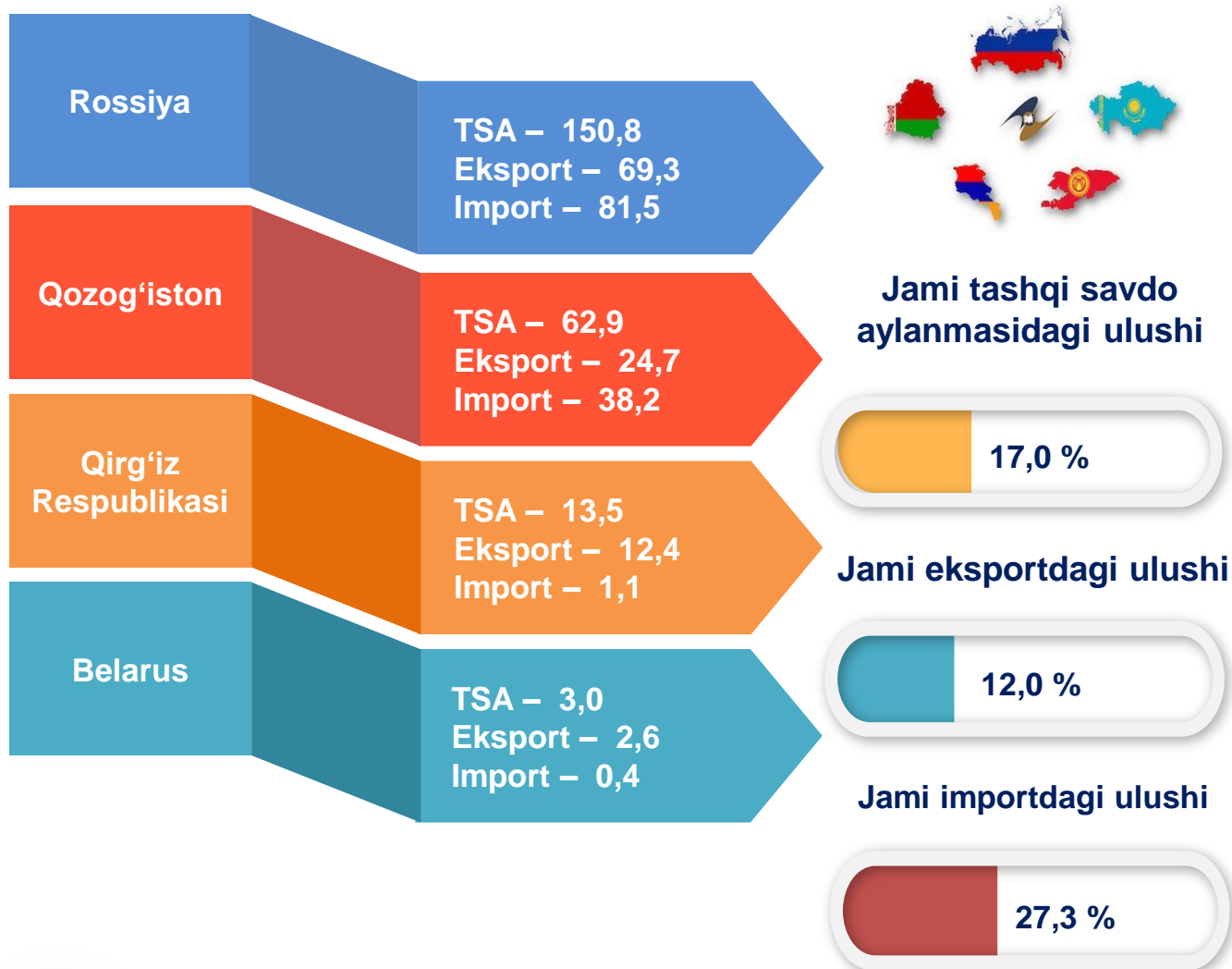
NAVOIY VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

Navoiy viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori hajmlari Rossiya (11,1 %), Qozog'iston (4,7 %) hamda Qirg'iz Respublikasi (1,0 %) davlatlari bilan qayd etildi.

NAVOIY VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari)

 Navoiy viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 230,2 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 109,0 mln. AQSH dollari, import hajmi esa 121,2 mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi va Belarus) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI

(2024- yil yanvar-oktabr)

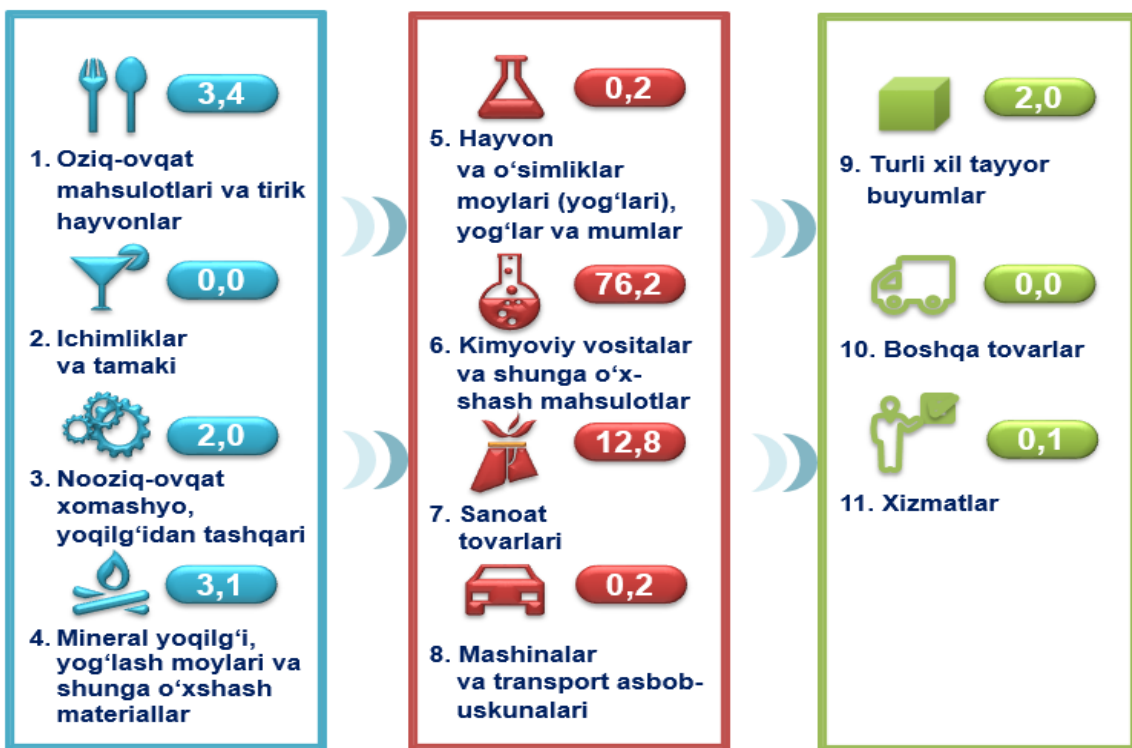

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, eksportyorlar tomonidan 909,8 mln. AQSH dollari qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 63,2 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-oktabr ulushi % da)

Navoiy viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

NAVOIY VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-oktabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	557,4	909,8	112,6	163,2	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	26,2	31,2	186,5	119,0	4,7	3,4
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	22,6	18,6	50,6	82,2	4,1	2,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	18,8	27,7	3,1 m.	143,7	3,4	3,1
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,1	1,4	3,3 m.	125,0	0,2	0,2
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	393,7	693,0	124,8	176,0	70,6	76,2
Sanoat tovarlari	76,4	116,7	79,4	152,8	13,7	12,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	4,7	1,9	34,7 m.	39,7	0,8	0,2
Turli xil tayyor buyumlar	12,7	18,1	81,3	142,4	2,3	2,0
Xizmatlar	1,2	1,2	51,3	102,8	0,2	0,1

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,9 % ni tashkil etib, ular asosan katta ulush kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (76,2 %), sanoat tovarlari (12,8 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (3,4 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

NAVOIY VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI
(2024- yil yanvar-oktabr)

 XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	31 189,5	119,0
Sabzavotlar va mevalar	14 009,5	168,5
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	15 269,7	86,1
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	1 898,2	-
Tirik hayvonlar	12,1	-
Ichimliklar va tamaki	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	18 554,9	82,2
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	4 497,3	2,3 m.
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	6 666,7	2,2 m.
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	292,1	23,7 m.
Metall rudalari va metall parchalari	7 079,3	40,8
Tabiiy kauchuk	19,5	-
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	27 737,4	147,3
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	27 737,4	147,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1 424,0	125,0
O'simlik moylari va yog'lari, xom, tozalangan yoki fraksiyalangan	1 424,0	125,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	692 980,8	176,0
Noorganik kimyo moddalari	673 644,2	175,8
Birlamchi shakldagi plastmassalar	76,9	9,9 m.
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	9 516,1	139,4
O'g'itlar	8 439,3	39,2 m.
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	105,8	145,6
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; hojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	27,2	1,0
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	1 171,3	2,3 m.

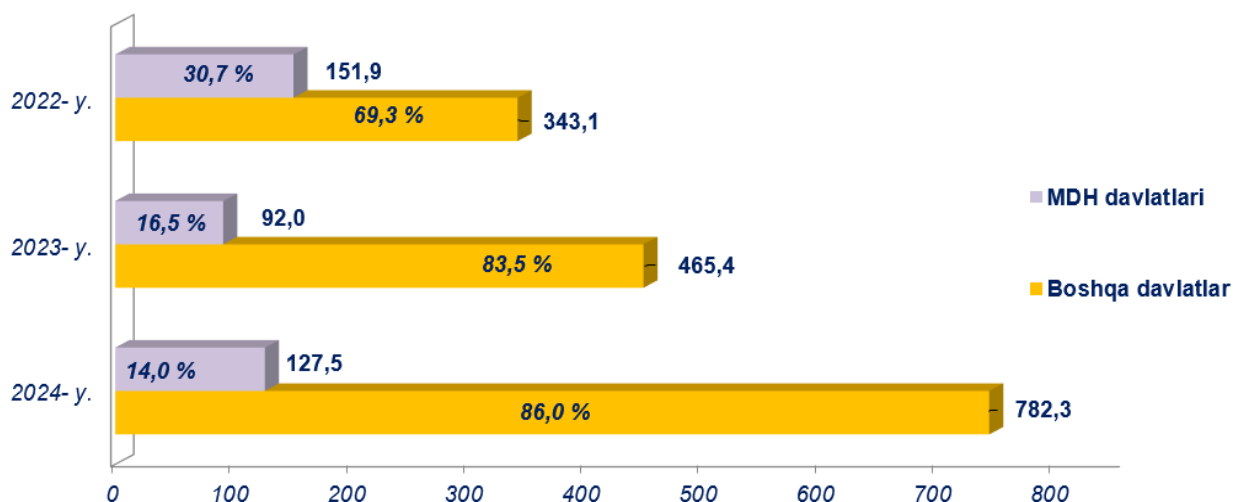
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	116 729,0	152,8
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	64 028,2	129,2
Rangli metallar	22 417,8	2,1 m.
Cho'yan va po'lat	202,3	143,1
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	29 530,2	189,2
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	434,4	147,7
Teri, teridan tayyorlangan buyumlar, mo'yna	5,2	18,9
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	110,9	1 759,8 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	1 852,7	39,7
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	673,5	2,4 m.
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari	162,3	4,5
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblari va ularning elektr qismlari	860,0	111,5
Avtomobillar (havo yostiqchalaridagi transport vositalari ham)	150,4	211,8 m.
Metallarni qayta ishlash mashinalari	6,5	-
Turli xil tayyor buyumlar	18 127,0	142,4
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	16 189,9	137,0
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	1 190,3	162,7
Poyabzal	472,7	79,2 m.
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	269,7	167,8
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	0,3	2,1
Blokli binolar, kanalizatsiya-suv quvurlari, isitish va yoritish uskunalar uchun armatura va mahkamlagichlar	4,1	-
Xizmatlar	1 239,1	102,8
Moliyaviy xizmatlar	590,8	106,9
Transport xizmatlari	510,3	154,1
Safarlar	138,0	51,1

Navoiy tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-oktabr oylarida MDH mamlakatlariga 127,5 mln. AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning 14,0 % ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari, ulushi)

2024- yil yanvar-oktabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Fransiya, Rossiya, Hindiston, Turkiya, Qozog'iston, Daniya va Afg'oniston kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 92,0 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-oktabr, % da)

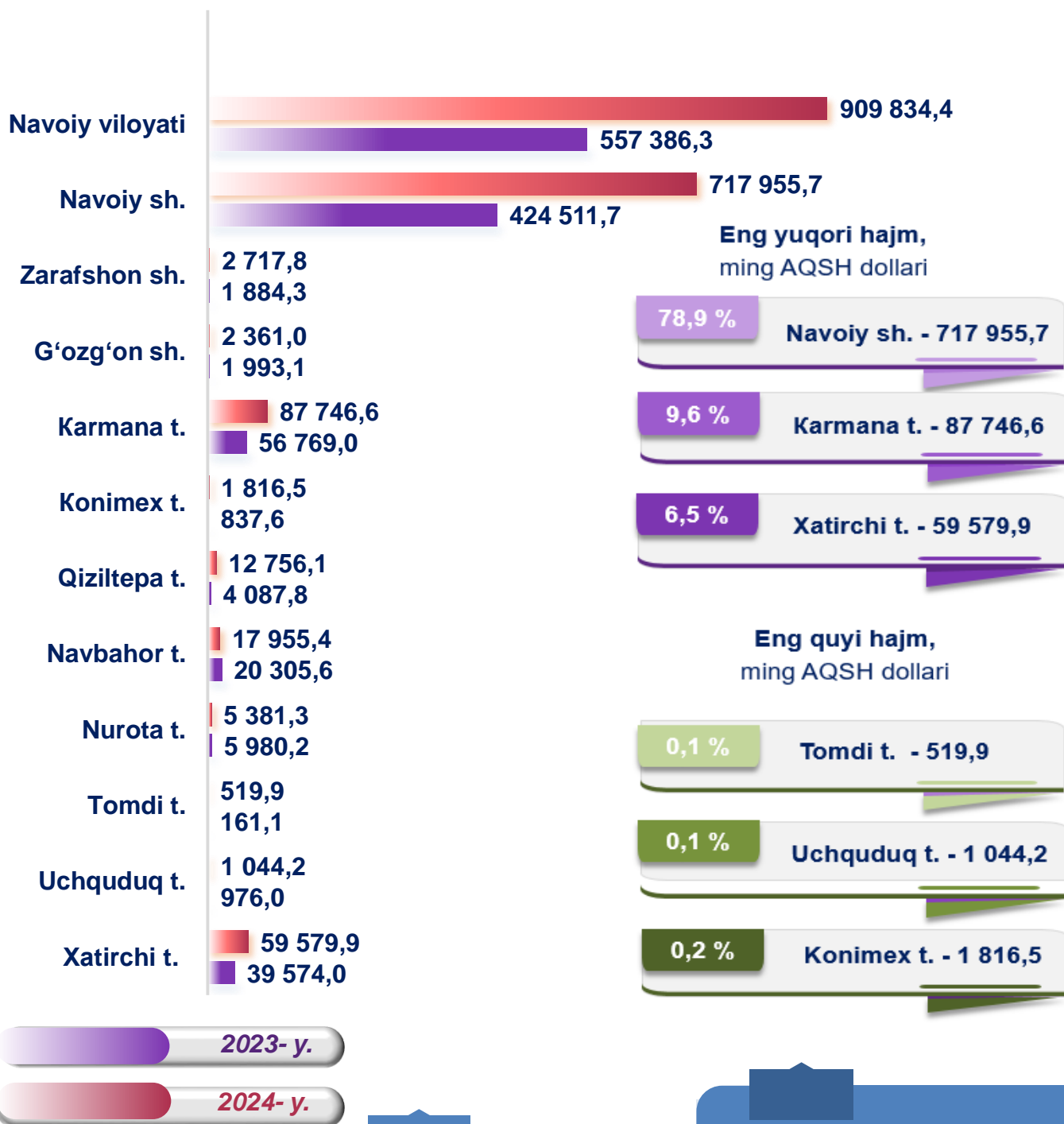

NAVOIY VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-oktabr)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da	Egallab turgan o'ri
	2023 y.	2024 y.		
Fransiya	341 978,4	627 170,9	183,4	1
Rossiya Federatsiyasi	51 769,7	69 263,5	133,8	2
Hindiston	40 228,8	45 896,6	114,1	3
Turkiya	27 734,7	27 710,2	99,9	4
Qozog'iston	15 870,1	24 736,8	155,9	5
Daniya	11 141,7	23 927,3	2,1 m.	6
Afg'oniston	19 005,2	19 650,5	103,4	7
Qirg'iziston	12 200,4	12 440,6	102,0	8
AQSH	64,9	7 090,3	109,2 m.	9
Turkmaniston	2 840,5	7 037,3	2,5 m.	10
Litva	7 637,2	6 877,8	90,1	11
Eron	2 492,0	5 868,3	2,4 m.	12
Tojikiston	4 328,2	5 650,2	130,5	13
Xitoy	12 272,0	5 593,5	45,6	14
Ukraina	349,8	2 982,3	8,5 m.	15
Pokiston	903,2	2 730,4	3,0 m.	16
Belarus	3 186,9	2 638,5	82,8	17
Misr	0,2	2 509,3	12546,5 m.	18
Ozarbayjon	1 047,4	1 708,6	163,1	19
Braziliya	0,0	1 470,2	0,0	20

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2024- yil yanvar-oktabr, ming AQSH doll.)*

Viloyatning eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Navoiy shahri 78,9 % bilan 717 955,7 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Tomdi tumani 0,1 % bilan 519,9 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yil yanvar-oktabr oylarida 17 229,2 tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 144,4 % ni tashkil etdi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qozog'iston (56,7 %), Xitoy Xalq Respublikasi (16,7 %) hamda Afg'oniston (11,4 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024- yil yanvar-oktabr oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 11 797,4 ming AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 144,3 % ni tashkil qildi va jami eksportdagi ulushi 1,3 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-oktabr, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

<p>Pomidor</p> <p>752,7 ming AQSH dollari</p> <p>913,2 tonna</p> <p> 86,4 % ↓</p>	<p>Piyoz</p> <p>806,7 ming AQSH dollari</p> <p>5 105,5 tonna</p> <p> 2,9 m. ↑</p>	<p>Uzum</p> <p>2 482,4 ming AQSH dollari</p> <p>2 372,0 tonna</p> <p> 116,5 % ↑</p>	<p>Yong'oklar</p> <p>647,3 ming AQSH dollari</p> <p>559,5 tonna</p> <p> 27,7 % ↓</p>
<p>Karam</p> <p>150,8 ming AQSH dollari</p> <p>407,8 tonna</p> <p> 99,9 % ↓</p>	<p>Bodring</p> <p>58,0 ming AQSH dollari</p> <p>76,2 tonna</p> <p> 71,8 % ↓</p>	<p>Sitrus mevalar</p> <p>39,6 ming AQSH dollari</p> <p>27,4 tonna</p> <p> 149,2 % ↑</p>	<p>Loviya</p> <p>2 334,5 ming AQSH dollari</p> <p>436,4 tonna</p> <p> 2,6 m. ↑</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar-oktabr)

Davlatlar	Tonna	Ming AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Qozog'iston	13 886,1	6 689,5	56,7
 Xitoy Xalq Respublikasi	1 481,0	1 971,9	16,7
 Afg'oniston	286,5	1 346,9	11,4
 Pokiston	149,9	987,6	8,4
 Rossiya Federatsiyasi	236,0	165,5	1,4
 Turkmaniston	187,3	156,9	1,3
 Eron	59,8	80,0	0,7
 Litva	274,5	78,9	0,7
 Germaniya	136,9	65,6	0,6
 Boshqa davlatlar	531,2	254,6	2,1

* qiymat ifodasidan

2024- yil yanvar-oktabr oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qozog'istonga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 56,7 % ini), bu esa Xitoy Xalq Respublikasi eksport hajmiga nisbatan 3,4 barobarga ko'p.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan viloyat uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishini bevosita paxta xomashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

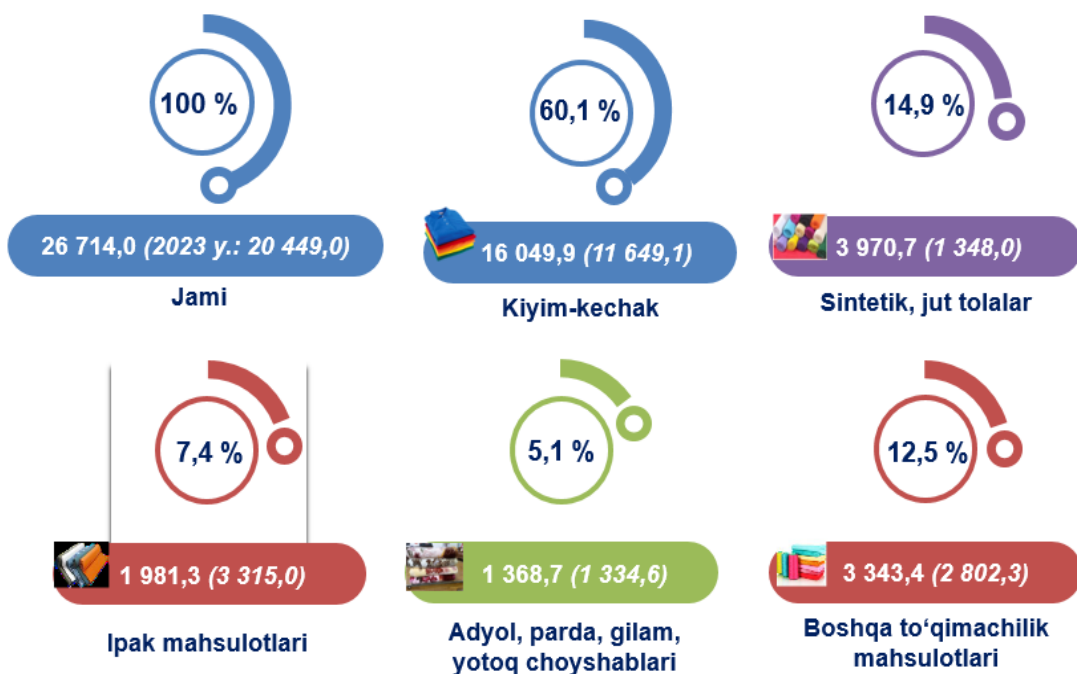
Xususan, 2024- yil yanvar-oktabr oylari yakuni bo'yicha 26 714,0 ming AQSH dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 2,9 % ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan 30,6 % ga ko'paydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida kiyim-kechak (60,1 %), sintetik, jut tolalar (14,9 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 14 ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-oktabr, ming AQSH dollari)

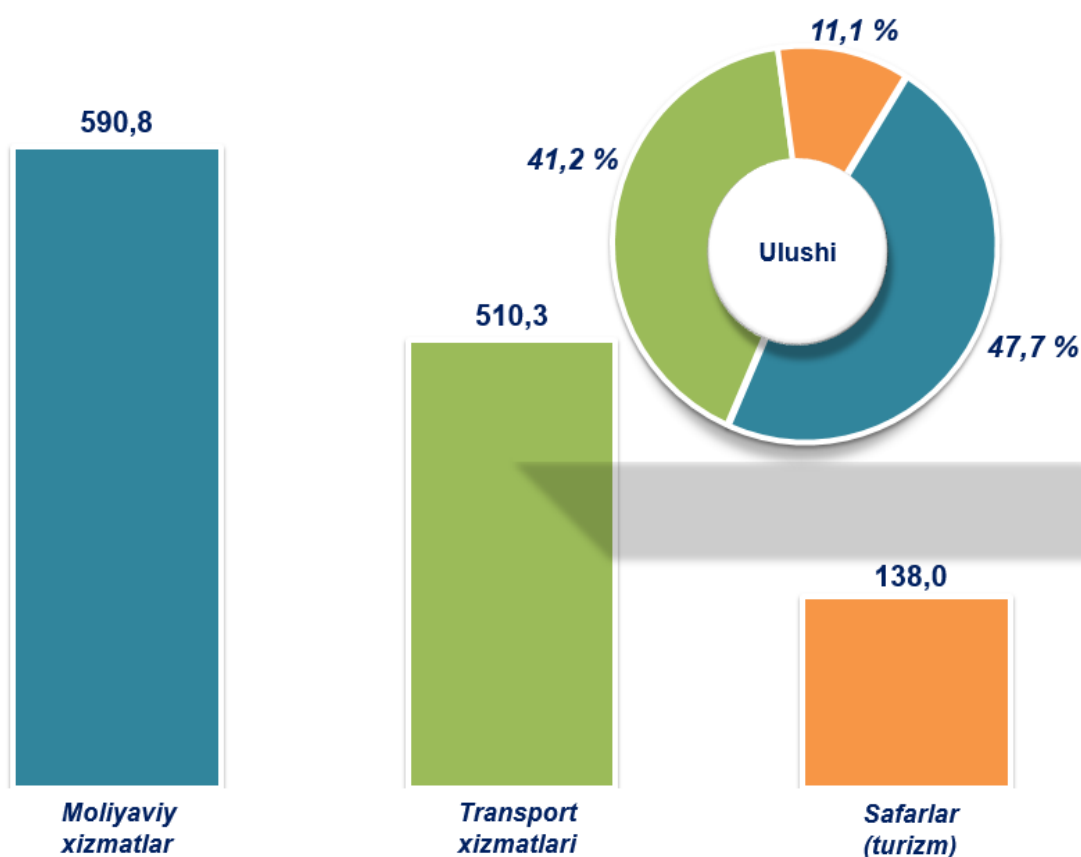

Yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy etilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2024- yil yanvar-oktabr, ming AQSH doll.)

Xizmatlar eksporti hajmi 1 239,1 ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 0,1 % ini tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 102,8 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (47,7 %), transport xizmatlari (41,2 %) va safarlar turizm xizmatlari (11,1 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

NAVOIY VILOYATINING IMPORTI

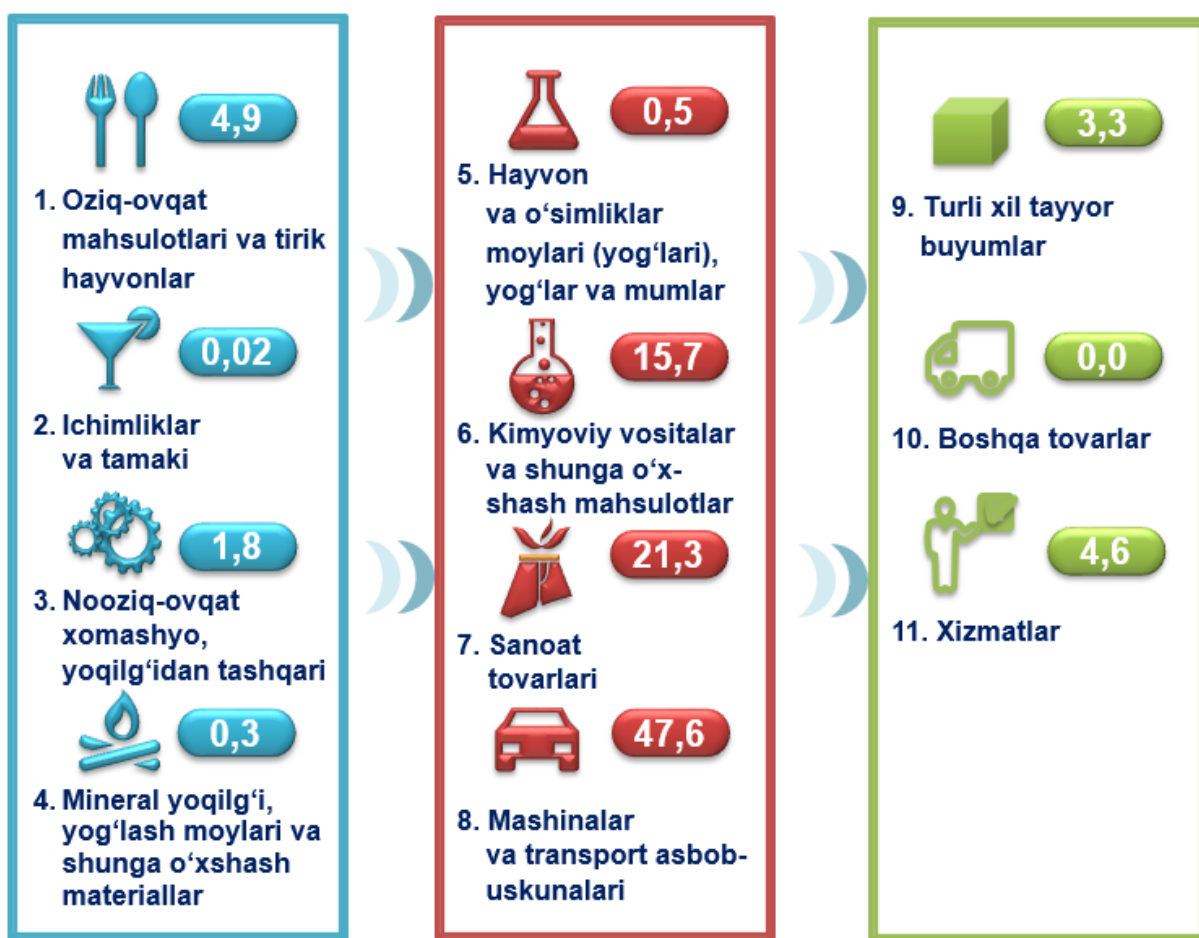

2024- yilning yanvar-oktabr oylarida import hajmi 443,4 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan 75,7 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (47,6 %), sanoat tovarlari (21,3 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (15,7 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-oktabr, ulushi, % da)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-oktabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi 423,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 20,4 mln. AQSH dollariga etdi.

NAVOIY VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-oktabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	585,6	443,4	112,1	75,7	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	25,6	21,6	2,1 m.	84,2	4,4	4,9
Ichimliklar va tamaki	-	0,1	-	-	-	0,02
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	11,7	8,2	103,5	70,3	2,0	1,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,0	1,2	20,7	62,4	0,3	0,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	4,9	2,2	2,8 m.	45,8	0,8	0,5
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	73,0	69,7	86,6	95,4	12,5	15,7
Sanoat tovarlari	165,5	94,4	101,8	57,0	28,3	21,3
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	261,1	210,9	132,3	80,8	44,6	47,6
Turli xil tayyor buyumlar	22,5	14,7	68,4	65,4	3,8	3,3
Xizmatlar	19,3	20,4	180,9	105,5	3,3	4,6

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-oktabr)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	21 556,5	84,2
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	16 775,5	77,4
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	528,5	100,5
Sabzavotlar va mevalar	2 475,3	2,9 m.
Hayvonlar uchun oзуqalar (oktabrdalanmagan donlardan tashqari)	680,4	141,0
Tirik hayvonlar	814,8	50,3
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	282,0	63,6
Ichimliklar va tamaki	76,9	-
Ichimliklar	76,9	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8 221,1	70,3
Probka va yog'och-taxtalar	1 800,5	105,7
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	911,6	76,8
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	693,0	2,2 m.
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	4 557,5	55,2
Tabiiy kauchuk	17,6	33,4
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	194,0	68,3 m.
Metall rudalari va metall parchalari	46,9	25,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1 230,9	62,4
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	732,8	38,0
Ko'mir, koks va briketlar	498,1	11,1 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	2 231,8	45,8
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	2 188,5	45,1
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar	43,3	167,3
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	69 674,5	95,4
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	2 329,3	63,4
Birlamchi shakldagi plastmassalar	25 603,6	86,8
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	22 455,9	140,4
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; hojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	386,1	15,6
Noorganik kimyo moddalari	9 606,4	102,0
Organik kimyo moddalari	2 824,2	63,3
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	5 522,7	82,7
O'g'itlar	4,2	4,0
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	942,1	122,5

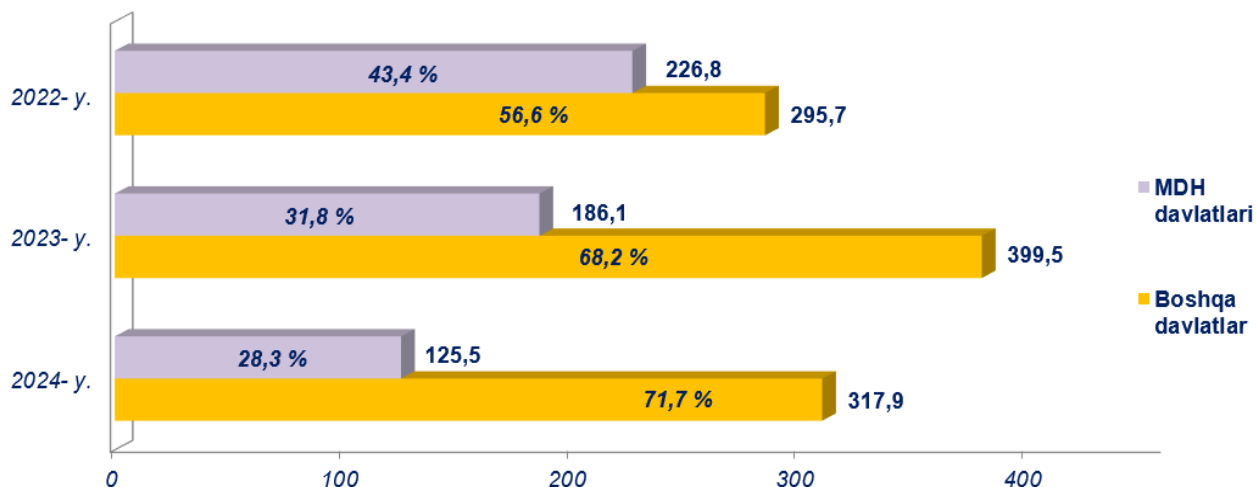
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	94 354,2	57,0
Cho'yan va po'lat	11 653,1	124,9
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	12 091,6	175,9
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	6 448,4	2,4 m.
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	3 317,0	4,8
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	332,6	62,8
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	1 783,4	103,0
Rangli metallar	58 654,9	78,6
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	73,0	14,7
Teri, teridan tayyorlangan buyumlar, mo'yna	0,2	-
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	210 891,0	80,8
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham)	8 318,0	15,7
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	87 545,7	86,3
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	29 356,1	87,3
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	44 384,2	2,3 m.
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	28 204,7	152,7
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunolari	5 962,2	116,6
Kanselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	1 569,1	81,6
Metallarni qayta ishlash mashinalari	5 543,7	100,5
Boshqa transport uskunolari	7,3	-
Turli xil tayyor buyumlar	14 722,4	65,4
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	9 209,8	116,3
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	3 194,6	40,2
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	2 042,5	32,5
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	145,3	44,6
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	67,0	2,1 m.
Poyabzal	39,3	17,6 m.
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	14,8	194,5
Fotografik apparatura, uskuna, ishlatiladigan materiallar va optik buyumlar, soatlar	9,1	9,4 m.
Xizmatlar	20 413,6	105,5
Transport xizmatlari	9 460,5	89,5
Safarlar (turizm xizmatlari)	42,8	114,1
Boshqa xizmatlar	10 910,3	124,9

Tashqi savdo statistikasini yuritish metodologiyasiga ko'ra, tashqi savdo statistikasiga tranzit tovarlar, mamlakatga vaqtincha olib kirilgan yoki undan vaqtincha olib chiqilayotgan tovarlar kiritilmasligi nazarda tutilgan.

2024- yil yanvar-oktabr oylari natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 28,3 % ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 67,4 % ni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-oktabr, mln. AQSH dollari, ulushi)

2024- yil yanvar-oktabr oylarida Navoiy viloyati 60 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya, Qozog'iston, Turkiya, Yaponiya, Germaniya va AQSH) jami importning 83,0 % ini tashkil qiladi, bu 368,9 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

NAVOIY VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-oktabr, % da)

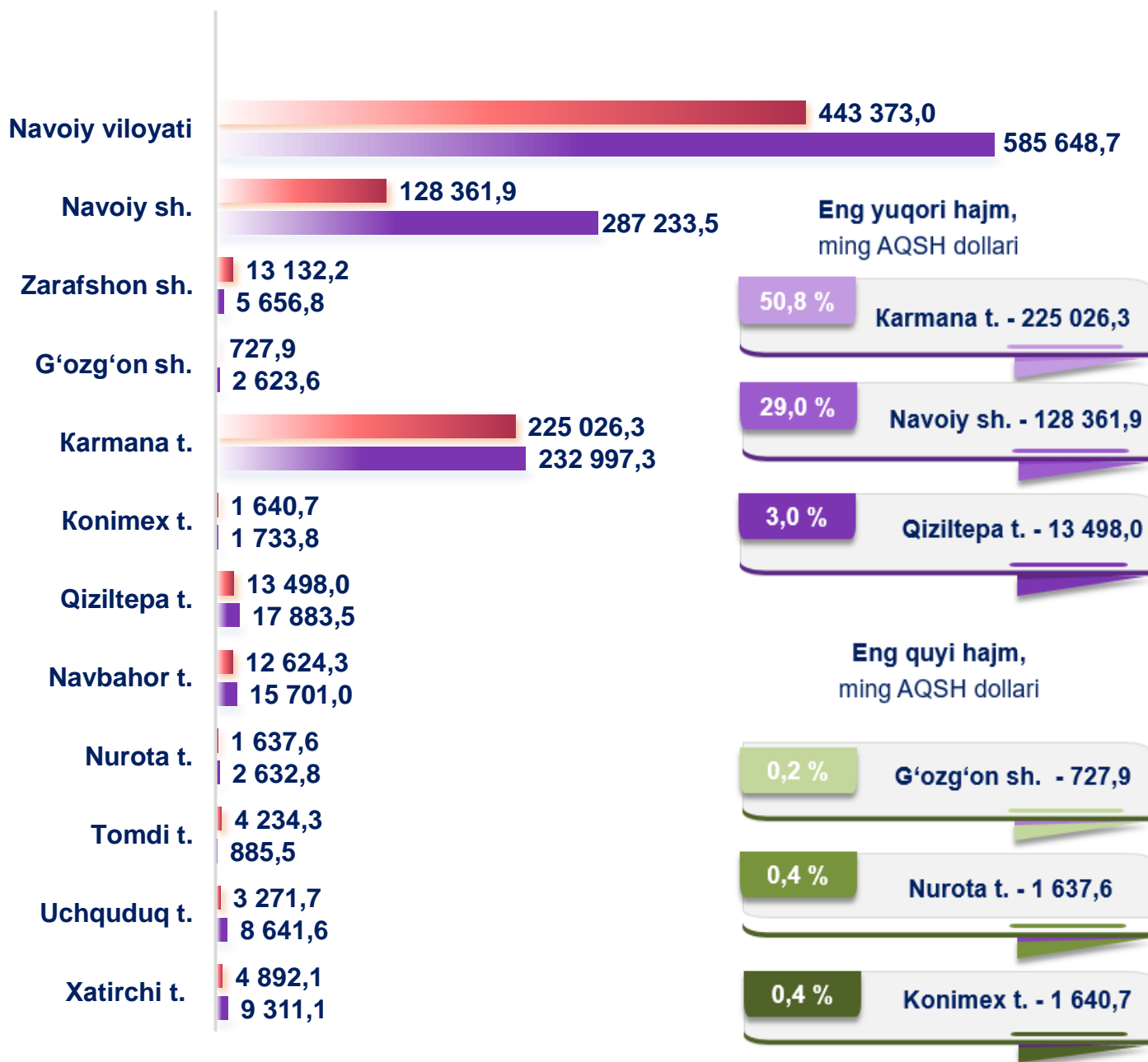

NAVOIY VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-oktabr)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da	Umumiy hajmdagi o'rni
	2023 y.	2024 y.		
Xitoy	161 973,9	171 711,1	106,0	1
Rossiya Federatsiyasi	190 213,2	81 481,8	42,8	2
Qozog'iston	58 815,0	38 236,4	65,0	3
Turkiya	52 656,4	27 694,6	52,6	4
Yaponiya	42 799,4	21 043,2	49,2	5
Germaniya	21 906,5	19 715,4	90,0	6
AQSH	2 933,3	9 014,8	3,1 m.	7
Chexiya	5 508,4	8 469,2	153,8	8
Buyuk Britaniya	9 690,6	8 189,1	84,5	9
Koreya Respublikasi	18 698,4	7 708,0	41,2	10
Eron	7 147,1	5 830,9	81,6	11
Italiya	1 160,7	5 317,0	4,6 m.	12
Hindiston	50 333,3	4 674,2	9,3	13
Litva	22 558,3	3 016,4	13,4	14
Belgiya	1 934,8	2 894,6	149,6	15
Shveysariya	1 085,2	2 335,1	2,2 m.	16
Turkmaniston	3 818,7	2 332,9	61,1	17
Fransiya	346 670,5	2 015,2	0,6	18
Polsha	4 922,4	1 705,0	34,6	19
Latviya	51 043,6	1 584,5	3,1	20

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2024- yil yanvar-oktabr, ming AQSH doll.)

2023- y.

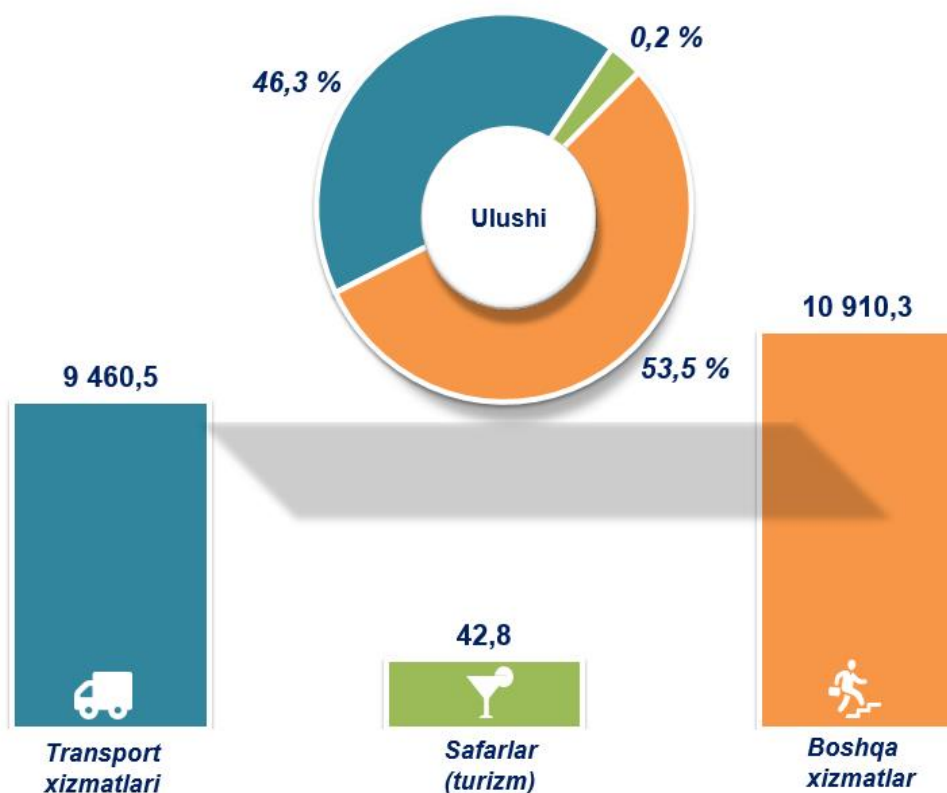
2024- y.

Viloyatning importi tarkibida eng yuqori ulushni Karmana tumani 50,8 % bilan 225 026,3 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa G'ozg'on shahri 0,2 % bilan 727,9 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2024- yil yanvar-oktabr, ming AQSH dollarida)

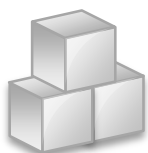
2024- yil yanvar-oktabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 20 413,6 ming AQSH dollarini yoki jami import hajmining 4,6 % ini tashkil etdi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan 105,5 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (46,3 %), safarlar (turizm xizmatlari) (0,2 %) va boshqa xizmatlar (53,5 %) dan iborat bo'ldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yil yanvar-oktabr oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 94 354,2 ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 57,0 % ni tashkil etdi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 21,3 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-oktabr)

52 765,1 ming AQSH doll.
ulushi – 55,9 %

Rossiya

13 600,1 ming AQSH doll.
ulushi – 14,4 %

Xitoy Xalq
Respublikasi

13 172,8 ming AQSH doll.
ulushi – 14,0 %

Qozog'iston

3 487,9 ming AQSH doll.
ulushi – 3,7 %

Turkiya

2 147,1 ming AQSH doll.
ulushi – 2,3 %

Yaponiya

2024- yil yanvar-oktabr oylarida sanoat mahsulotlari importi hajmining Navoiy viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi Rossiya 52 765,1 ming AQSH dollari (55,9 %), Xitoy Xalq Respublikasi 13 600,1 ming AQSH dollari (14,4 %) va Qozog'iston 13 172,8 ming AQSH dollari (14,0 %) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.